

**ประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล**
**Effectiveness in Environmental Management of the Local Administra-
tive Organization in the Vicinity of Bangkok**

มนต์พิพัฒน์ เอี่ยมจรส¹, ไชยา ยิ้มวิไล² และปิยากร หวังมหาพร³
Monpipat Eiamjaras¹, Chaiya Yiemwilai² and Piyakorn Whangmahaporn³

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล 4) ศึกษาอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลและ 5) ศึกษาแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เป็นแบบอย่างแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้การวิจัยเชิงผสมซึ่งรวมเอาข้อดีของการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเข้าด้วยกัน สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล จำนวน 315 คน สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพใช้กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล จำนวน 25 คน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล มีความเห็นตรงกันว่า ปัจจัยด้านการจัดการองค์กรได้แก่ การวางแผน การจัดการ การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การควบคุม การงบประมาณ โครงสร้างองค์กร นโยบาย เทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลอยู่ในระดับมาก เช่นกัน สำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการจัดการองค์กรกับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมและประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลด้านการควบคุม มีความสัมพันธ์สูงที่สุด ด้านผลผลิต ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์น้อยที่สุด สำหรับปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ด้านผลผลิต ได้แก่ เทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพ ได้แก่ นโยบาย ด้านคุณภาพ ได้แก่ โครงสร้างขององค์กร เทคโนโลยีและการมีส่วนร่วม ด้านการควบคุม ได้แก่ เทคโนโลยีและการมีส่วนร่วม แต่ในภาพรวมปัจจัยทั้ง 12 ตัวมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

¹ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

³ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

การวิจัยได้นำมาสู่ข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลได้ ดังนั้นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย มีข้อเสนอแนะคือรัฐบาลต้องให้ความสำคัญและจริงจังกับเรื่องการกระจายอำนาจ มีความชัดเจนในการจัดสรรภารกิจ เพื่อลดปัญหาความซ้ำซ้อนในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้มีกระบวนการพัฒนาในการจัดการสิ่งแวดล้อมใหม่ รัฐบาลควรมุ่งเน้นถึงการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับมหภาค และพิจารณาเรื่อง ศักยภาพทางการคลังของท้องถิ่นให้มีผลอย่างเป็นรูปธรรม ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย เร่งสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ข้อเสนอแนะเชิงการบริหาร มีข้อเสนอแนะคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมจริงจังกับการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีการวางแผนในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน มีการจัดองค์กรที่ดี มีการจัดสรรภารกิจด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มีการบริหารงานบุคคลที่ดี และควรเร่งแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวมทุกด้าน ผู้บริหารท้องถิ่นควรจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และควรปรับข้อกฎหมายและระเบียบอัตราผลตอบแทน (เงินเดือน) ของข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่งด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และควรยกระดับการจัดเก็บรายได้ให้มีอัตราที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสถานประกอบการที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ มีงบประมาณเพียงพอและมียอดเงินสะสมจำนวนมาก ควรเป็นเจ้าภาพในการลงทุนระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมขนาดใหญ่ เพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ มีข้อเสนอแนะคือ ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ในมิติหลายด้าน เช่น การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดใหญ่ๆ อาทิ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดชลบุรี เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบและเสนอแนวคิดในการศึกษาเชิงลึกต่อไป

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, การจัดการสิ่งแวดล้อม, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, เขตจังหวัดปริมณฑล

ABSTRACT

This Research on Effectiveness in Environmental Management of the Local Administrative Organizations in the Vicinity of Bangkok aims to 1) study the level of the effectiveness in environmental management of the local administrative organizations in the vicinity of Bangkok, 2) to study the factors related to the effectiveness in environmental management of the local administrative organizations in the vicinity of Bangkok, 3) to study of factors influencing the effectiveness in environmental management of the local administrative organizations in the vicinity of Bangkok, 4) study the obstacles in management of the local administrative organizations in the vicinity of Bangkok, and 5) to study the guidelines for environmental management as an idol for the local administrative organizations in the future. For this Research, the Researcher used the mixed methods research to combine the advantages of the quantitative research into those of the qualitative research. For the quantitative research, the sample groups were 315 executives in public health and environment of local administrative organizations in the vicinity of Bangkok. For the qualitative research, the sample groups of 25 executives on public health and environment of local administrative organizations in the vicinity of Bangkok.

According to the results of this research, the managements on public health and environment of local administrative organizations in the vicinity of Bangkok were of identical opinion that the factors

of organization management were as follows: planning, organizing, personnel management, instruction or order, coordination, controlling, budgeting, organizational structures, policies, technologies, tools and devices, and participation at a high level and influencing the effectiveness in environmental management of the local administrative organizations in the vicinity of Bangkok at a high level too. For relationship among the factors of organization management with the effectiveness in environmental management of the local administrative organizations in the vicinity of Bangkok on control was highest; meanwhile, on output, quality, and efficiency were least. For factors of organization management influencing the effectiveness in environmental management of the local administrative organizations in the vicinity of Bangkok on output; namely, technologies was highest, and next in rank were on efficiency, namely, policies; on qualities, namely, organizational structure, technologies, and participation; and on control, namely, technologies and participation. Overall, all of 12 factors were in relation to or influenced environmental management of the local administrative organizations in the vicinity of Bangkok.

The research leads to the recommendations and process in environmental management of the Local Administrative Organizations in the Vicinity of Bangkok, as follows: policy recommendation, that is, the government shall emphasize and take serious actions of power decentralization, which shall be clear upon mission allocation so as to reduce the redundancy problems on environmental management, and on supporting new paradigms on environment management. The government should concentrate on macro environment management planning and take into account the potentiality of finance of locality to be tangible; improve and develop the income collection processes of local administrative organizations; update modern environmental management; and accelerate to make and promote the people's participation. The management recommendations are as follows: the local administrative organizations should take into consideration the strict environmental management and should maximize the efficiency upon environmental problems; should plan the sustainably environment management; should take good organizing action; should expressly and tangibly allocate the mission on environmental management, should have good personnel management, and should accelerate solve the problem on efficiency for overall environmental management in every aspect. The local management ought to focus on policies on environment management and ought to improve points of law and return rate (salary) of the public officers possessing knowledge and capacities of specific positions on environmental management and ought to upgrade the income collection level to be imposed up to increasing rates, in particular the workplace which originates pollution, large-scale local administrative with sufficient budget and a large number of accumulated amount, ought to be a host of investment in the large environmental management system to manage the effective environment. For academic recommendations, this same matter of this Research should be studied in several dimensions; for instance, comparative study of the effectiveness in environment management of local administrative organizations in large provinces, i.e., Chiang Mai Province, Nakhon Ratchasima Province, Ubon Ratchathani Province, Songkhla Province, and Chon Buri Province, for comparison and recommendations of concept

in further in-depth study.

Keywords : Effectiveness, Environmental Management, The local Administrative Organizations, The Vicinity of Bangkok

บทนำ

ปัจจุบันปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่ทั่วโลกทุกประเทศต้องเผชิญกับสภาวะปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นปัญหาที่มีการสะสมมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อมทางอากาศ มลพิษทางดิน และมลพิษจากแหล่งน้ำ เป็นต้น ล้วนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นโดยฝีมือมนุษย์ทั้งสิ้น ส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ ภาวะโลกร้อน Global Warming โดยสังเกตได้จากปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทั้งหิมะขั้วโลกเหนือละลาย น้ำท่วม แผ่นดินไหว หรืออากาศร้อนขึ้น ซึ่งผลเหล่านี้ล้วนมาจากการมนุษย์ที่เป็นผู้ทำลายธรรมชาติ ซึ่งประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบเกี่ยวกับปัญหาที่มีสาเหตุเกิดจากการทำลายสิ่งแวดล้อมหลายครั้ง เช่น สถานการณ์ปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ปี พ.ศ.2538 ปัญหาคลื่นยักษ์สึนามิพัดถล่มชายฝั่งอันดามันทางจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย พ.ศ.2547 และการเกิดมหาอุทกภัยครั้งใหญ่ พ.ศ.2554 ทำให้พื้นที่กรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล โดยเฉพาะบ้านพักอาศัย พื้นที่เกษตรกรรม ปศุสัตว์ และนิคมโรงงานอุตสาหกรรมได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติอย่างมากมายมหาศาล

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เริ่มทวีความรุนแรงขึ้นได้แก่ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศไทยจากประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์และประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ได้มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ตามสภาพแวดล้อมทางสังคมอย่างรวดเร็ว และประเทศกำลังพัฒนาอีกหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย ได้หันเหวิถีการดำรงชีวิตภาคเกษตรกรรมมาสู่ภาคอุตสาหกรรม เพื่อลดการพึ่งพาสินค้าอุตสาหกรรมจากประเทศอุตสาหกรรมทั้งหลาย อีกทั้งยังมุ่งหวังที่จะผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อส่งออก

จำหน่ายต่างประเทศด้วย การนำเข้าประเทศเข้าสู่วิถีทางแห่งอุตสาหกรรมนั้น หากมองทางด้านเศรษฐกิจแต่เพียงประการเดียว การพัฒนาอุตสาหกรรมจะเป็นหนทางนำพาประเทศไปสู่รายได้อันมากมาย ในทางสังคมผู้คนจะมีเครื่องอำนวยความสะดวกสบายมากขึ้น มาตรฐานการครองชีพจะสูงขึ้น แต่เมื่อมองกลับมาสู่สิ่งแวดล้อมจะพบว่าทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายลงอย่างมากและรวดเร็ว สิ่งแวดล้อมถูกเปลี่ยนแปลง สมดุลในธรรมชาติเสียไป สิ่งแวดล้อมบางส่วนเสื่อมโทรมลง ธรรมชาติไม่สามารถปรับสมดุลได้ทัน

ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2554, หน้า 1) กล่าวว่า ปัจจุบันปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านน้ำเสีย ปัญหาด้านขยะมูลฝอย ปัญหาด้านมลพิษทางอากาศ ปัญหาด้านมลพิษทางเสียง ซึ่งเกิดจากจำนวนประชากรที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความต้องการการบริโภคทรัพยากรที่สูงขึ้นตามมา การที่มีมนุษย์ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างไม่มีที่สิ้นสุด นำไปสู่การพัฒนาประเทศและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมอย่างก้าวกระโดดก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งของปัญหามลพิษต่าง ๆ การพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะเป็นการพัฒนาที่คำนึงถึงด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมไปด้วยกัน การดำรงชีวิตของมนุษย์มีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย มีการรวมกลุ่มของมนุษย์ในรูปแบบของครอบครัว และระดับที่สูงขึ้นในระดับชุมชนนั้น ก็ได้สร้างปัญหาให้กับสิ่งแวดล้อมตามมา

กระบวนการกระจายอำนาจและหลักการปกครองตนเอง (Decentralization and Local Self-government) ส่งผลให้เกิดการขยายบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเชื่อมโยงกับ

ประชาชน แนวความคิดในการจัดการปกครองท้องถิ่นของไทยจึงเกิดขึ้นจากฐานความคิดในการจัดการบำรุงเมือง รักษาความสะอาดและจัดสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย ต่อมาเมื่อภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 จนถึงปัจจุบัน การปกครองท้องถิ่นของไทยและการกระจายอำนาจมีการพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นพิจารณาจากแง่มุมเชิงเปรียบเทียบกับ การปฏิรูปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยที่เกิดขึ้นในอดีตหรือพิจารณาจากลักษณะโครงสร้าง ความหมายและคุณค่าของการปกครองท้องถิ่นของประชาชนสะท้อนให้เห็นว่าการปกครองท้องถิ่นของไทยมีการพัฒนาและมีพลวัตที่สูงมาก (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และคณะ, 2552, หน้า 7) และการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจนนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 เป็นต้นมา โดยมีกระบวนการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปสู่ส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และตามเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 และ พ.ศ.2550 ที่กำหนดนโยบายพื้นฐานให้รัฐสนับสนุนการกระจายอำนาจให้มีการกำหนดรูปแบบการดำเนินงานให้มีความชัดเจน มีคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) มีแผนการดำเนินงาน แผนปฏิบัติการ กระบวนการติดตามและกลไกสนับสนุนอย่างเป็นระบบ จนกระทั่งปัจจุบัน ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ก็ยังคงให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบัญญัติกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ มีการกำหนดการจัดสรรภาษีระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่อวิถีชีวิตของประชาชนในหลากหลายมิติ นำไปสู่การจัดบริการสาธารณะและการจัดโครงสร้างพื้นฐานเพื่อบริการประชาชน

การขับเคลื่อนการกระจายอำนาจด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม สอดรับกับปัญหาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัญหาใหญ่และมีความรุนแรงสูง เนื่องจากที่ผ่านมา ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านสิ่งแวดล้อมยังอยู่ใน “ขั้นต้น” และเป็นการปฏิบัติในเชิงพื้นฐานตามแก้ไขปัญหารายวัน นอกจากนี้ยังขาดการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย โดยการกำกับดูแลสภาพสิ่งแวดล้อมในระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นระดับปฏิบัติการนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมชนิด “วันต่อวัน” และสามารถตอบสนองปัญหาได้อย่างรวดเร็วทันใจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงอยู่ในฐานะที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและคุณภาพของการให้บริการและปิดช่องว่างความไม่เป็นธรรมเหล่านั้นให้เกิดขึ้นได้

ในช่วงก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มีใช้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีบทบาทในด้านสิ่งแวดล้อมเลย ดังจะเห็นได้จากบทบาทของสุขาภิบาลและเทศบาลในอดีตที่มีหน้าที่ดูแลเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล รวมถึงเรื่องสิ่งแวดล้อมในชุมชนเป็นหลัก แต่หากพิจารณาจากภายหลังรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 เป็นต้นมาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมมีบทบาทตั้งแต่การจัดการขยะมูลฝอย การกำจัดสิ่งปฏิกูล ตลอดจนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โบราณสถานและการท่องเที่ยวท้องถิ่น ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ชัดเจนมากขึ้นไปอีก ทั้งในแง่การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ท้องถิ่นของตน

ปิยะพงษ์ บุซบก (2542, หน้า 84) กล่าวว่า นอกจากนี้ บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังพิจารณาได้จากประกาศคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2540 เรื่อง มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษและการบุกรุกป่าไม้ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษา

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้พิจารณาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อการคุ้มครอง ดูแลและรักษาป่าไม้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการถ่ายโอนภารกิจด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการดูแลสิ่งแวดล้อมในแต่ละพื้นที่แล้ว แต่บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกิจดังกล่าวยังคงมีการดำเนินการไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้ด้วยข้อจำกัดหลายประการไม่ว่าจะเป็นความรู้ของบุคลากรงบประมาณ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในเชิงนโยบายระดับชาติ ด้วยข้อจำกัดเหล่านี้จึงส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมต่างกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่มีลักษณะทางกายภาพ สภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนทรัพยากรต่างๆต่างกัน ดังนั้นแม้ว่าจะมีการจัดโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เหมือนกันเกือบทั่วทั้งประเทศ ยกเว้นแต่ในบางเขตเมืองที่มีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษนั้น ก็ส่งผลให้ศักยภาพของการบริหารองค์กรหรือการจัดการทรัพยากรของตนเองมีความแตกต่างกัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมได้มากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี “บทบาท” อย่างไรในการจัดการสิ่งแวดล้อม

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยได้ค้นหาข้อมูลทางสถิติและข้อมูลทางวิชาการในหลาย ๆ ด้าน พบว่า ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งในจังหวัดปทุมธานีมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ปัญหาต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยตรง ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่น่าสนใจและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักและให้ความสนใจในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน จึงเป็นที่มาของการทำวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรและประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการจัดการองค์กรกับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี
4. เพื่อศึกษาอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี
5. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เป็นแบบอย่างแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคต

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงผสม (Mixed Methods Research) โดยการนำวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นหลัก และนำการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เข้ามาใช้ในการวิจัยด้วยหลักผสมผสานอย่างเท่าเทียมกัน (Equivalent Status Design) โดยเป็นไปตามแนวคิดของ (สิริพงษ์ ปานจันทร์, 2554, หน้า 152) กล่าวคือในหลักการทำการวิจัย ผู้วิจัยจะเริ่มทำการวิจัยเชิงปริมาณก่อนเพื่อให้ได้โครงสร้างในภาพกว้างของชุดตัวแปรที่ส่งผลต่อกัน จากนั้นจึงจะดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพสำหรับเจาะ

ลึกประเด็นที่น่าเกี่ยวข้องในเชิงลึกและมีความน่าสนใจ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและมีน้ำหนักในการนำข้อมูลไปสู่การวิเคราะห์เพิ่มมากยิ่งขึ้น

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรและประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการจัดการองค์กรกับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ปัจจัยปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล รวมทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์การ การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การควบคุม การงบประมาณ โครงสร้างองค์การ นโยบาย เทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ การมีส่วนร่วมและประสิทธิภาพต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล ได้แก่ การจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการขยะและด้านการจัดการน้ำเสีย การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารงานด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล จำนวน 315 คน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 5 แห่ง เทศบาลนคร 7 แห่ง เทศบาลเมือง 22 แห่ง เทศบาลตำบล 68 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 213 แห่ง และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารงานด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึง ปัจจุบัน ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครอง

ส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เริ่มใช้แบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการและนิเทศองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศทุกปีงบประมาณ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ คือ ผู้บริหารงานด้านสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำหรับเทศบาลนคร ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำหรับเทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล หรือหัวหน้าส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 แห่ง เท่ากับ 1 ตัวอย่าง รวมจำนวนตัวอย่างในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ 315 ตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้บริหารงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญครอบคลุมทุกประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อให้เกิดการกระจายตัวอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ในแต่ละจังหวัดอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้ได้จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 25 ตัวอย่าง จากนั้นดำเนินการติดต่อประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลแต่ละแห่งเพื่อขออนุญาตนัดหมายดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล(In-Depth Interview)

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ (1) เครื่องมือแบบสอบถามสำหรับการศึกษาเชิงปริมาณ และ (2) เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง สำหรับการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอน

การสร้างแบบสอบถามดังนี้ การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วนคือส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านการจัดการองค์การกับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล จำนวน 77 ข้อ ส่วนที่ 2 ประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล จำนวน 24 ข้อ ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล จำนวน 2 ข้อ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ (1) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อม (2) ข้อเสนอแนะเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน (Basic Statistic) เพื่ออธิบายลักษณะกลุ่มตัวอย่าง โดยหาความถี่ (Frequen-

cy) การกระจายอัตราส่วนร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติอ้างอิง (Inference Statistic) ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้เพื่อศึกษาวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

3. ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการจดบันทึกและบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์จากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงในรูปแบบของข้อความเพื่อง่ายต่อการแยกประเด็น

ทำการวิเคราะห์และจัดแยกประเด็นตามกลุ่มของข้อมูล ศึกษาเพื่อแปรผลข้อมูลที่ได้โดยเปรียบเทียบกับทฤษฎีหลักที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ สรุปผลข้อมูลและอภิปรายข้อมูลตามทฤษฎีและปรากฏการณ์เพื่อสร้างข้อสรุปขยายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัจจัยด้านการจัดการองค์กรในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

ปัจจัยด้านการจัดการองค์กรในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล				
สิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล	N	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การวางแผน	315	4.30	0.35	มากที่สุด
2. การจัดองค์การ	315	4.30	0.49	มากที่สุด
3.การบริหารงานบุคคล	315	4.15	0.55	มาก
4. การอำนวยความสะดวกหรือสั่งการ	315	3.92	0.66	มาก
5. การประสานงาน	315	4.01	0.45	มาก
6. การควบคุม	315	3.97	0.47	มาก
7. การงบประมาณ	315	3.74	0.52	มาก
8. โครงสร้างขององค์การ	315	3.93	0.45	มาก
9. นโยบาย	315	3.55	0.54	มาก
10. เทคโนโลยี	315	4.08	0.45	มาก
11. วัสดุอุปกรณ์,เครื่องมือเครื่องใช้	315	4.04	0.38	มาก
12. การมีส่วนร่วม	315	4.26	0.27	มากที่สุด
รวม	๓๑๕	๓.๙๘	๐.๑๗	มาก

ตารางที่ 2 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

ประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล		ระดับประสิทธิผล		
	N	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ประสิทธิภาพด้านผลผลิต	315	3.59	0.43	มาก
2. ประสิทธิภาพด้านประสิทธิภาพ	315	3.90	0.38	มาก
3. ประสิทธิภาพด้านคุณภาพ	315	4.18	0.37	มาก
4. ประสิทธิภาพด้านการควบคุม	315	4.06	0.46	มาก
รวม	๓๑๕	๓.๙๓	๐.๒๔	มาก

ตารางที่ 3 ปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ภาพรวมทุกด้าน

ปัจจัย	สัมประสิทธิ์ของสมการถดถอย			สถิติทดสอบ t	ค่าความ น่าจะเป็น (P-value)
	ไม่ปรับมาตรฐาน		ปรับมาตรฐาน		
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	2.167	.365		5.943	.000
1. การวางแผน	.016	.036	-.023	-.444	.657
2. การจัดองค์การ	.022	.029	.044	.767	.444
3. การบริหารงานบุคคล	-.063	.024	-.144	-2.664	.008
4. การอำนวยความสะดวก	-.019	.019	-.053	-1.008	.314
5. การประสานงาน	.027	.030	.051	.910	.363
6. การควบคุม	-.033	.026	-.065	-1.258	.209
7. การงบประมาณ	.085	.027	.179	3.194	.002
8. โครงสร้างขององค์การ	-.056	.030	-.104	-1.876	.062
9. นโยบาย	.052	.023	.117	2.271	.024
10. เทคโนโลยี	.182	.031	.339	5.901	.000
11. วัสดุอุปกรณ์,เครื่องมือเครื่องใช้	.077	.043	.122	1.773	.077
12. การมีส่วนร่วม	.179	.046	.201	3.926	.000
F-test	=	11.798**			
P-value	=	0.000			
R	=	0.565			
R ²	=	31.90%			
SE	=	0.202			
Durbin-Watson	=	1.012			

จากตารางที่ 3 พบว่าตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.08 ตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล มีค่า P=0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.08 การ

งบประมาณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.02 ตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล มีค่า P=0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.02 เทคโนโลยี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ตัวแปรดังกล่าว สามารถอธิบายปัจจัย

ด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล มีค่า $P=0.000$ ซึ่งเท่ากับ .000 และการมีส่วนร่วม มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00 ตัวแปรดังกล่าว สามารถอธิบายปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล มีค่า $P=0.000$ ซึ่งเท่ากับ .000 ตัวแปรด้านการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ เทคโนโลยีและการมีส่วนร่วม จึงเป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล ร้อยละ 5.65 และสามารถอธิบายอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล ร้อยละ 31.90%

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรและประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล สำหรับในความคิดเห็นของผู้บริหารงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการองค์กรได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การควบคุม การงบประมาณ โครงสร้างองค์กร นโยบาย เทคโนโลยี วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลอยู่ในระดับมาก เช่นกัน สำหรับ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการจัดการองค์กรกับประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมและประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ด้านการควบคุม มีความสัมพันธ์สูงสุด ด้านผลผลิต ด้านคุณภาพ และด้านประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

สำหรับปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ด้านผลผลิต ได้แก่ เทคโนโลยี รองลงมาคือ ด้านประสิทธิภาพ ได้แก่ นโยบาย ด้านคุณภาพ ได้แก่ โครงสร้างขององค์กร เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วม และด้านการควบคุม ได้แก่ เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วม แต่ในภาพรวมปัจจัยทั้ง 12 ตัว มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรและประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

1.1 จากผลการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ปัจจัยด้านการวางแผนและการจัดองค์การ มีระดับปัจจัยสูงสุดเท่ากัน สามารถอภิปรายผลการวิจัยแบบแยกย่อยปัจจัยได้ดังนี้

1.1.1 การวางแผนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะการวางแผนเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการเบื้องต้น เป็นการวางระบบ รูปแบบการดำเนินโครงการ และต้องมีการบรรจุรายละเอียดในแผนการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามรูปแบบ ตามแผนที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะแผนงานที่มาจากนโยบายของผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้งานมีความชัดเจนและบรรลุวัตถุประสงค์ได้ดี และการดำเนินงานทุกอย่าง ต้องมีการวางแผน สอดคล้องกับแนวคิดของ มยุรี อนุมานราชธน (2556, หน้า 41-42) กล่าวว่า การวางแผนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อนำประเทศหรือองค์กร

ไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ดังนั้น ผู้นำประเทศหรือผู้บริหารองค์กรที่มีวิสัยทัศน์ต่างเห็นความสำคัญของการวางแผนที่จะนำประเทศหรือองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ต้องการ

1.1.2 การจัดองค์การ ซึ่งมีความซับซ้อนยิ่งกว่า เพราะการจัดองค์การมีความสำคัญและช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะถ้ามีการจัดองค์การที่ชัดเจน เหมาะสม และสอดคล้องกับภารกิจของงาน มีการจัดแบ่งส่วนราชการได้ตามความเหมาะสม ก็จะช่วยเสริมสร้างให้ประสิทธิภาพและช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมและในการจัดการทุกอย่างได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของเนตรพินดา ยาวิราช (2556, หน้า 117) กล่าวว่า การจัดองค์การเป็นหน้าที่ทางการจัดการที่รองลงมาจากวางแผน หลังจากที่ได้มีการวางแผน มีการกำหนดวัตถุประสงค์แล้ว ก็ต้องมีการจัดกลุ่มงานตามภารกิจที่ได้วางแผนไว้ การจัดองค์การมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีระบบและเกิดการประสานงานสอดคล้องกันทุกหน้าที่ การจัดองค์การที่ดีจะช่วยให้ผู้บริหารทำงานได้สำเร็จตามที่ได้วางแผนไว้ การจัดองค์การที่ดีช่วยให้ทรัพยากรทางการบริหารเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการและมีความสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ การวางแผนการจัดองค์การทำให้ระบบการจัดการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

1.1.3 จากผลการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี นโยบาย มีระดับปัจจัยต่ำที่สุด เพราะการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันจะให้ความสำคัญไปที่การวางแผนและการจัดการ รวมถึงปัจจัยอื่นๆมากกว่า นโยบาย เพราะเห็นว่านโยบายสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ Thomas R. Dye (2002, p.1) กล่าวว่า นโยบายสาธารณะหมายถึงกิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ ซึ่งอาจขยายความได้ว่า นโยบายหรือกิจกรรมที่มีอำนาจในรัฐบาลตัดสินใจ

ใจ พิจารณาในการที่จะดำเนินการหรือไม่ดำเนินการ ขึ้นอยู่กับระดับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นต่อประชาชนหรืออาจเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมเพื่อสร้างประโยชน์และคุณค่าให้กับประชาชนในสังคมส่วนรวม

1.2 การศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี สามารถอภิปรายผลการวิจัยแบบรายด้านได้ดังนี้

1.2.1 จากผลการศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ด้านคุณภาพ มีประสิทธิภาพสูงที่สุด เพราะปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย จะมีการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการและนิเทศองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย เป็นการตรวจสอบมาตรฐานการดำเนินการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี ส่งผลกระทบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการพัฒนาระบบการจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ เช่น โครงการการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ของสถาบันพระปกเกล้า โครงการเมืองน่าอยู่ ฯลฯ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีส่วนช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อให้เกิดระดับความสำเร็จของการจัดการองค์กรและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ John P. Campbell (1977, pp. 36 – 39) ซึ่งได้ทำการศึกษาและรวบรวมรายการตัวแปรสำคัญ ๆ ของเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรที่ได้เคยถูกใช้เป็นดัชนีของประสิทธิภาพองค์กรในการวิจัย จำนวน 30 ตัวแปร

1.2.2 จากผลการศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ด้านผลผลิต มีประสิทธิภาพต่ำที่สุด เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน

ปัจจุบันต้องรับผิดชอบภารกิจหลายด้าน และเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีกิจกรรมที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงส่งผลให้การทำกิจกรรมหรือโครงการในการจัดการสิ่งแวดล้อมลดลง เพราะเห็นว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่และเป็นสิ่งที่ต้องทำอยู่แล้ว ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควรจึงส่งผลให้ประสิทธิภาพในการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลด้านผลผลิตลดลง สอดคล้องกับแนวคิดของ William M. Evan (1976, p. 22 – 23) and Stephen P. Robbins (1990, pp. 59 – 60) เป็นนักวิชาการอีกกลุ่มที่มีความเห็นสอดคล้องกัน และได้เสนอการประยุกต์ใช้แนวคิดระบบในการประเมินประสิทธิภาพขององค์กร โดยการพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยต่าง ๆ ที่ถูกจัดอยู่ในรูปของสัดส่วนระหว่างผลผลิต (Output) ทรัพยากรที่ใช้ในการผลิต (Input) กระบวนการทำงาน (Transformation) และด้านอื่น ๆ ขององค์การที่แตกต่างกัน

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการจัดการองค์กรกับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล จากการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล พบว่าการวางแผน การจัดองค์การ การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การควบคุม การงบประมาณ โครงสร้างองค์การ นโยบาย เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งอรุณ เกื้ออินใหญ่ (2553) ได้ทำการศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการบริหารทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการจัดงบประมาณ อยู่

ในระดับมากและมีความสัมพันธ์กับกระบวนการบริหารกับประสิทธิภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยสามารถอธิบายรายละเอียดแบบแยกแยะด้านได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ด้านการควบคุม มีความสัมพันธ์มากที่สุด เพราะงานด้านสิ่งแวดล้อมเป็นงานที่มีความหลากหลาย ในปัจจุบันมีการขยายตัวของสังคม ชุมชนมากขึ้น มีอาคาร โรงงานเกิดขึ้นหลายแห่ง ทำให้จำนวนประชากรที่อาศัยในชุมชนเพิ่มขึ้น จึงต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของ พงศ์สัณห์ ศรีสมทรัพย์และคณะ (2556, หน้า 258) ให้ความหมายของการควบคุมองค์การว่า การควบคุมองค์การเป็นความพยายามใด ๆ เกี่ยวกับการออกกฎเกณฑ์ การออกคำสั่ง การใช้อำนาจหน้าที่ การตรวจสอบ เปรียบเทียบตลอดจนกรรมวิธีอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้้องค์การสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายหลักที่ได้ตั้งไว้และความพยายามดังกล่าวจะต้องช่วยประคองรักษาปัจจัยต่างๆ ขององค์การให้คงอยู่และสามารถปฏิบัติการได้ต่อไป และสอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด บางโม (2556, หน้า 190) กล่าวว่า การควบคุมหมายถึงการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ว่าเป็นไปตามที่วางแผนไว้และได้มาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วแนะนำปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนและมาตรฐานที่กำหนดไว้

2.2 ปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ด้านประสิทธิภาพ มีระดับความสัมพันธ์น้อยที่สุด เพราะปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดการความคุ้มค่าของต้นทุนที่เป็นจำนวนเงิน บุคลากรและเวลาที่เสียไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อมลดลง เนื่องจากปัจจุบันสภาพทางสังคมในเขตจังหวัดปริมณฑลด้านโครงสร้างพื้นฐานและที่อยู่อาศัยเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมตามมาอย่างรวดเร็วเช่นกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสิริพงษ์ ปานจันทร์ (2554) ได้ศึกษาเกี่ยว

กับประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม พบว่า ตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดของภารกิจแต่ละด้านจะมีความแตกต่างกันไปตามภารกิจ แต่เกือบทุกภารกิจทั้งประชาชนและพนักงานของเทศบาลตำบลมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานด้านประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตจังหวัดปริมณฑล จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารงานบุคคล งบประมาณ เทคโนโลยีและการมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล สอดคล้องกับงานวิจัยของพิริยา วชิโรทัย (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการ 7 ประการ POSDCORB ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคคลเข้าทำงาน การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน การงบประมาณ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีวิธีการคิดอย่างเป็นระบบ มีการปฏิบัติงานเชิงประจักษ์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความกระตือรือร้น มีความชำนาญด้านการจัดการขยะมูลฝอยแต่ยังขาดแคลนบุคลากรระดับปฏิบัติการ มีการแบ่งงานตามหน้าที่อย่างชัดเจน มีการนำระบบมาตรฐาน ISO 14001 มาใช้ในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม นโยบาย แผน โครงการ ยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน มีช่องทางการประชาสัมพันธ์หลายทางเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน มีวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมกับเทศบาล จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลแบบแยกรายด้านได้ดังนี้

3.1 จากการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ด้านผลผลิต ซึ่งพิจารณาจากจำนวนการทำการกิจกรรมหรือโครงการในการจัดการสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม พบ

ว่า ปัจจัยด้านการควบคุมและเทคโนโลยี เป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล สามารถอภิปรายผลการวิจัยแบบแยกรายปัจจัยได้ดังนี้

3.1.1 ปัจจัยด้านการควบคุม เป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล การควบคุมการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่นิยมใช้ในการปฏิบัติงานอีกอย่างหนึ่งคือการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการตราข้อบัญญัติ เทศบัญญัติหรือข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการควบคุมได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Samuettl C. Certo (2000, p.551) กล่าวว่า การควบคุม หมายถึง กระบวนการซึ่งผู้จัดการใช้ในการควบคุม กล่าวคือเป็นการใช้ความพยายามอย่างมีระบบเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานกับมาตรฐาน แผนหรือวัตถุประสงค์ที่การพิจารณาไว้โดยพิจารณาว่า การปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ หรือมาตรฐาน หรือความต้องการที่กำหนดไว้หรือไม่เพื่อที่จะได้ปรับปรุงต่อไป

3.1.2 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี เป็นอีกปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล เพราะเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งและมีความต้องการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เพราะปัจจุบันงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ยังขาดเทคโนโลยีในเรื่องของการประเมินผล ยังขาดอุปกรณ์ในการประเมินผลที่ชัดเจน แม่นยำ และประชาชนยอมรับในการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะงานในด้านของการตรวจสอบที่ต้องการความถูกต้อง แม่นยำ และชัดเจน และเทคโนโลยียังช่วยในเรื่องของการปฏิบัติงานให้สะดวกขึ้นด้วย สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ มะลิวัลย์ จิตรอารุณ (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอนพบว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนมีประสิทธิผล

ในระดับสูง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาได้แก่ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

3.2 จากการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ด้านประสิทธิภาพ ซึ่งพิจารณาจากการจัดการความคุ้มค่าของต้นทุนที่เป็นจำนวนเงิน บุคลากรและเวลาที่เสียไปกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายเป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล สามารถอภิปรายผลการวิจัยแบบแยกรายปัจจัยได้ดังนี้

3.2.1 ปัจจัยด้านนโยบาย เป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล เพราะนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายให้อยู่ในรูปของแผนหรือโครงการต่างๆ ที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อรองรับการปฏิบัติงานตามภารกิจนั้นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของศิริมนัส อินตะแก้ว (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานสำนักหอสมุด ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบาย จะเห็นได้ว่า นโยบายเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในด้านการบริหาร การจัดการ ฯลฯ เพราะหากนโยบายมีความชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติได้ย่อมส่งผลให้การจัดการสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิผลที่ดี เช่นเดียวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากมีนโยบายในการจัดการสิ่งแวดล้อมจากผู้บริหารท้องถิ่นมีความชัดเจน จะส่งผลให้ผู้บริหารงานด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมและผู้ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 จากการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อม

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ด้านคุณภาพ ซึ่งพิจารณาจากระดับความสำเร็จของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างขององค์กร การมีส่วนร่วม และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล สามารถอภิปรายผลการวิจัยแบบแยกรายปัจจัยได้ดังนี้

3.3.1 ปัจจัยด้านโครงสร้างขององค์กร โครงสร้างขององค์กรเป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมและมีผลต่อการจัดการทุกเรื่องเพราะโครงสร้างที่ดีต้องมีความเหมาะสมกันระหว่างปริมาณงานและปริมาณคน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการขยายโครงสร้างขององค์กร เพื่อให้เพียงพอต่อการภารกิจของงานที่มีปริมาณมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Joseps H. Reitz and Linda N. Jewell (1985, p. 348) กล่าวว่า ในการจัดโครงสร้างองค์กรเป็นการกำหนดระบบควบคุมและการประสานงาน โครงการองค์กรจะช่วยให้เกิดความแน่นอนในการประสานงาน ไม่ว่าองค์กรนั้นจะมีความซับซ้อนเพียงใดผู้บริหารและสมาชิกในองค์กรสามารถทำงานร่วมกันได้ง่ายยิ่งขึ้น โครงสร้างองค์กรจะช่วยให้เห็นระบบการทำงานชัดเจนขึ้น ช่วยในการติดต่อสื่อสาร ลดช่องว่างและความซับซ้อนในการทำงาน ช่วยให้บุคลากรแต่ละคนได้เห็นทางก้าวหน้าในสายงานของตนชัดเจนและมีส่วนสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาองค์กร

3.3.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก โดยทุกภาคส่วนต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาเพราะสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ต้องทำร่วมกันในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและทุกภาคส่วนจึงต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพราะแต่ละส่วนจะมีข้อดีของตนเองในการดำเนินงานนั้นๆ ซึ่งเมื่อเรานำข้อดีของแต่ละส่วนมาร่วมกัน ปรัชญาหรือ วิเคราะห์ลงพื้นที่ แล้วดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกัน งานนั้นๆ ก็จะสามารบรรลุเป้าหมายได้ดี ชัดเจน และประชาชนยอมรับ

สอดคล้องกับงานวิจัยของปฐมพงศ์ แสงศรีจันทร์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารกับความสำเร็จในการบริการขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยทำการศึกษากระบวนการบริหารกับความสำเร็จ ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารกับความสำเร็จในการบริการขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านลาด ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารกับความสำเร็จ

3.3.3 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

เป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะในกระบวนการจัดการสิ่งแวดล้อมทุกขั้นตอนต้องอาศัยเทคโนโลยีทั้งสิ้น เริ่มตั้งแต่การบริหารงานของสำนักงาน หรือส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานธุรการ งานสุขาภิบาลอนามัยและสิ่งแวดล้อม งานรักษาความสะอาด ฯลฯ และในขั้นตอนของการจัดการสิ่งแวดล้อมในส่วนของผู้ปฏิบัติที่มีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีมีส่วนช่วยในการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้รถบรรทุกขยะแบบอัดท้าย เพราะต้องการแบ่งภาระแรงงานคนในการเก็บขยะและต้องการให้บรรทุกขยะได้จำนวนปริมาณที่มากขึ้น การใช้รถกวาดถนนทดแทนแรงงานคน เป็นต้น ดังนั้นปัจจัยด้านเทคโนโลยีจึงมีอิทธิพลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับงานวิจัยของยุวราณี วุชวิญญณ์ (2549) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุประสิทธิผลขององค์กรของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข” ผลการวิจัยมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ได้แก่ โครงสร้างองค์กรและเทคโนโลยี เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างองค์กรและเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญในการจัดการ เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างองค์กรที่ดีที่มีความเหมาะสมกับขนาดและประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกันไป หากมีโครงสร้างองค์กรที่ดีจะส่งผลต่อการบริหาร

อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับงบประมาณ และในด้านเทคโนโลยีก็เช่นกัน หากมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะส่งผลให้การจัดการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.4 จากการศึกษาปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลด้านการควบคุม ซึ่งพิจารณาจากกระบวนการในการตรวจสอบกิจกรรมหรือการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีและการมีส่วนร่วม เป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล สามารถอภิปรายผลการวิจัยแบบแยกย่อยปัจจัยได้ดังนี้

3.4.1 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ถือว่าเป็นปัจจัยด้านการจัดการองค์กรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเทคโนโลยีที่ดีจะช่วยให้ลดระยะเวลาการทำงาน ลดแรงงานของผู้ปฏิบัติ และลดค่าใช้จ่ายในระยะยาวได้ด้วย สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของธวัช กรุดมณี (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” มีตัวแปรที่เกี่ยวข้องคือเทคโนโลยี

3.4.2 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม

ปัจจุบันการดำเนินงานหรือกิจกรรมใดๆ ถ้าไม่มีการมีส่วนร่วม งานนั้นก็จะประสบผลสำเร็จได้ยาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนส่วนมากให้ความร่วมมือ ดูแล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองก็ต้องเอาใจใส่ชุมชนพอสมควรโดยเฉพาะชุมชนเมืองที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายต่างๆ ซึ่งจะทำให้ถึงหน่วยงาน ประชาชน ได้มากกว่า สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ฌักพร ตั้งกิจวานิชย์ (2549) ศึกษาการ

จัดการน้ำเสียจากบ้านพักอาศัยและสถานประกอบการในเขตเทศบาลนครอุดรธานี พบว่าสถานการณ์ปัญหาน้ำเสียจากบ้านพักอาศัยและสถานประกอบการในเขตเทศบาลนครอุดรธานี มีระดับความรุนแรงของปัญหามากเนื่องจากสาเหตุของปัญหาน้ำเสียเกิดจากประชาชนบางส่วนไม่ใส่ใจต่อปัญหาน้ำเสียที่เกิดขึ้น ทั้งยังมีนิสัยและความเคยชินในการระบายน้ำเสียจากการประกอบกิจวัตรประจำวันและการประกอบการโดยไม่ผ่านการบำบัดอย่างถูกวิธี และไม่ใส่ใจในความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้แหล่งน้ำสาธารณะและระบบนิเวศน้ำเสียไป นอกจากนี้ยังเกิดจากการที่ไม่มีกฎระเบียบที่เคร่งครัดและมาตรการในการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืน รวมถึงการที่ประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาน้ำเสียเท่าที่ควร จึงทำให้การดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นหน้าที่ของทางเทศบาลเพียงฝ่ายเดียวจากปัญหาน้ำเสียดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในน้ำ ทำให้อัตราการตายของสัตว์น้ำและพืชน้ำไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ ทั้งยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงและเชื้อโรคต่างๆ ด้านคุณภาพชีวิตส่งผลกระทบต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งน้ำต้องประสบกับกลิ่นเหม็นของแหล่งน้ำและเสี่ยงต่อการเป็นโรคที่เกิดจากน้ำเสียด้วย โดยเฉพาะปัญหาน้ำเสียได้ส่งผลกระทบต่อทางด้านเศรษฐกิจในการสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากในการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและปัญหาดังกล่าวยังส่งผลกระทบต่อการใช้พลังงานในการบำบัดน้ำเสียเป็นอย่างมากอีกด้วย สำหรับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม เช่น การมุ่งประสงค์ไปที่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ทำหน้าที่สอดส่องดูแลการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประธานชุมชน ซึ่งเป็นกลุ่มของประชาชนที่มีจิตสาธารณะช่วยเหลืองานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเพื่อไปช่วยทำหน้าที่ในการควบคุมกระบวนการและขั้นตอนการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น การแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์ ปัญหาขยะตกค้าง ปัญหามลพิษจากสถานประกอบการในชุมชน ปัญหาน้ำเน่าเสียในคลองสาธารณะ ฯลฯ ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการควบคุมการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลส่วนใหญ่ยอมรับว่าประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลทั้ง 4 ด้าน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และควรที่จะนำประสิทธิผลจากงานวิจัยฉบับนี้ไปใช้เป็นตัวชี้วัดในแบบประเมินมาตรฐานการปฏิบัติราชการและนิเทศองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยต่อไป เพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในประเทศไทยให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ John P. Campbell (1977, pp. 36 – 39) ซึ่งได้ทำการศึกษาและรวบรวมรายการตัวแปรสำคัญ ๆ ของเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลขององค์กรที่ได้เคยถูกใช้เป็นดัชนีของประสิทธิผลของการวิจัย จำนวน 30 ตัวแปร สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ได้นำเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลด้าน ผลผลิต ด้านประสิทธิภาพ ด้านคุณภาพ และด้านการควบคุม นำมาใช้เป็นตัวชี้วัดประสิทธิผลของงานวิจัยฉบับนี้ ซึ่งได้ผลการวิจัยที่ค่อนข้างชัดเจนและมีคุณภาพ

4. อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

4.1 อุปสรรคในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ผลการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสรุปข้อมูลเป็นกลุ่มและนำเสนอได้ดังนี้ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.1.1 ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยตรง

4.1.2 ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงขาดวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น เครื่องวัดมลพิษทางอากาศ เครื่องวัดความดังของเสียง ฯลฯ

ปัจจุบันยังมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ของหน่วยงานราชการส่วนกลาง คือกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

4.1.3 ความไม่จริงจังของนโยบายในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังคงเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัว เพราะส่วนใหญ่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการศึกษามากกว่าด้านการจัดการขยะ

4.1.4 ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงขาดอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการขยะโดยตรง

4.1.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงขาดวิธีการกำจัดขยะที่มีมาตรฐานส่วนใหญ่ยังคงใช้วิธีการฝังกลบ ยังไม่มีการสร้างโรงงานกำจัดขยะพลังงานไฟฟ้า จึงส่งผลให้เกิดปัญหาเรื่องกลิ่นและการแพร่กระจายมลพิษลงสู่ดินและแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

4.1.6 งบประมาณในการจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นค่อนข้างจำกัด

4.1.7 การจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดการขยะยังคงประสบภาวะขาดทุน เพราะการจัดเก็บขยะถือว่าเป็นบริการสาธารณะ

4.1.8 ขีดจำกัดและศักยภาพของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในการจัดการขยะเจ้าหน้าที่ขับรถขยะและเจ้าหน้าที่ประจำรถ ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานตั้งแต่เช้ามืดถึงช่วงเย็น ระหว่างปฏิบัติงานที่ต้องประสบปัญหาเรื่องกลิ่นเหม็นจากขยะ แรงกดดันจากปัญหาการจราจรที่คับคั่งในเขตจังหวัดปทุมธานี ฯลฯ ทำให้บัณฑิตยภาพในการปฏิบัติงาน ทำให้คุณภาพของงานลดลง ซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งใช้วิธีการจ้างเหมาภาคเอกชนในการจัดเก็บขยะ ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคุมการจัดการขยะได้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.1.9 รัฐบาล ควรลงทุนในการก่อสร้างโรงงานกำจัดขยะพลังงานไฟฟ้าให้ครบทุกจังหวัด

และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งนำขยะไปกำจัดอย่างถูกวิธีและรัฐบาลสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการกำจัดขยะกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการจัดการน้ำเสีย

4.1.10 ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงขาดอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการน้ำเสียโดยตรง

4.1.11 งบประมาณที่ใช้ในการจัดการน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงควรมีการออกกฎหมายในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากแหล่งกำเนิดมลพิษให้มีอัตราที่สูง เช่น สถานประกอบการร้านอาหาร ร้านเสริมสวย หอพัก คอนโดมิเนียม ฯลฯ เพื่อจะได้นำรายได้ที่จัดเก็บมาใช้ในการจัดการน้ำเสียอีกทางหนึ่ง

4.1.12 ควรมีการใช้กฎหมายในการจัดการน้ำเสียอย่างชัดเจนและนำมาใช้อย่างจริงจัง เช่น ควรเพิ่มบทลงโทษกับสถานประกอบการที่ฝ่าฝืนไม่ติดตั้งบ่อดักไขมันก่อนปล่อยน้ำเสียลงสู่ท่อระบายน้ำสาธารณะ เป็นต้น

5. แนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี” ทำให้ทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องและความสัมพันธ์อย่างลุ่มลึกที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานีทั้ง 5 จังหวัด โดยสามารถทำนายถึงอิทธิพลของปัจจัยเหล่านี้ต่อประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานีได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานสำหรับการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการเสริมสร้างประสิทธิผลในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาปรากฏดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.1.1 รัฐบาลต้องให้ความสำคัญและจริงจังกับเรื่องการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น

5.1.2 รัฐบาลควรจะสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีกระบวนการขั้นตอนในการจัดการสิ่งแวดล้อมใหม่ โดยมุ่งเน้นความสำคัญเรื่องประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ด้านผลผลิต (Productivity) ด้านประสิทธิภาพ (Efficiency) ด้านคุณภาพ (Quality) และด้านการควบคุม (Control)

5.1.3 รัฐบาลควรมุ่งเน้นถึงการวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับมหภาค

5.1.4 รัฐบาลควรทบทวนและพิจารณาเรื่องศักยภาพทางการคลังของท้องถิ่นให้มีผลอย่างเป็นรูปธรรม ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.1.5 รัฐบาลควรส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการพัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย มีความหลากหลายและสอดคล้องกับความเป็นจริง

5.1.6 รัฐบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเร่งสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานและการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงการบริหาร

5.2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มากขึ้น

5.2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการวางแผนในการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนโดยตระหนักถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นในอนาคต

5.2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการจัดตั้งองค์กรที่ดี มีการจัดสรรภารกิจด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่เกิดความซ้ำซ้อนและมีประสิทธิภาพ

5.2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการบริหารงานบุคคลที่ดี มีกระบวนการขั้นตอนในการสรรหาเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น นักวิชาการสิ่งแวดล้อม นักวิชาการสุขาภิบาล ฯลฯ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด

5.2.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเร่งแก้ไขปัญหาด้านประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อม

5.2.6 ผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

5.2.7 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรปรับข้อกฎหมายและระเบียบข้อตราผลตอบแทน (เงินเดือน) ของข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะตำแหน่งด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

5.2.8 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรยกระดับการจัดเก็บรายได้ให้มีอัตราที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสถานประกอบการที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ เช่น ร้านเสริมสวย โรงงานอุตสาหกรรมหอพัก คอนโดมิเนียม ตลาด ฯลฯ เพื่อนำรายได้เหล่านั้นมาเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5.2.9 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ มีงบประมาณเพียงพอและมียอดเงินสะสมจำนวนมาก เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาลนคร ควรเป็นเจ้าภาพในการลงทุนระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมขนาดใหญ่ เช่น โรงงานกำจัดขยะพลังงานไฟฟ้า โรงงานบำบัดน้ำเสียรวม ฯลฯ

5.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.3.1 จากแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนหลากหลาย และยังไม่สามารถหาข้อสรุปร่วมกันได้ ทำให้การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล

จำเป็นที่จะต้องนิยามความหมายและวิธีการประเมินวัด ประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ชัดเจน ซึ่งจะต้อง บูรณาการแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ นำมาสร้างเป็นกรอบ ที่จะใช้ในการศึกษาวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้ศึกษาสามารถ ตัดสินใจและเลือกวิธีการประเมิน ตลอดจนตัวชี้วัด ประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสมกับการศึกษาวิจัย

5.3.2 ในการศึกษาประสิทธิภาพ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดปริมณฑลนั้น ผู้ศึกษาควรตระหนักว่า ประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ทำได้ค่อนข้างยากและมีความสลับซับซ้อน เพราะต้องใช้แนวคิดในเรื่องประสิทธิภาพบูรณาการร่วมกับการจัดการสิ่งแวดล้อม หลายๆแนวคิด รวมทั้งแบบประเมินของทางราชการมาใช้ เพื่อพิจารณาและศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลนั้นได้อย่างครอบคลุมและครบถ้วน เพื่อให้ได้ ความชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาของประสิทธิภาพในการ จัดการสิ่งแวดล้อมมากที่สุด

5.3.3 ควรมีการพัฒนาและ ต่อยอดแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลอย่างต่อเนื่อง

5.3.4 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑลนั้น จำเป็น ต้องศึกษาเงื่อนไขของปัจจัยทางการบริหารจัดการในแต่ละ ปัจจัยอย่างถ่องแท้ จึงจะช่วยให้ทราบถึงแนวทางในการ เสริมสร้างประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล ซึ่งปัจจัย ต่างๆย่อมมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละพื้นที่

5.3.5 ควรมีการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปริมณฑล เพื่อให้แต่ละ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถวางแผนและเตรียม ความพร้อมเพื่อรองรับปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องเผชิญในอนาคตได้

อย่างเท่าทันและมีความเหมาะสม

5.3.6 ควรมีการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับมิติหลายๆด้าน เช่น การศึกษาเปรียบเทียบ ประสิทธิภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดใหญ่ๆ อาทิ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดชลบุรี เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบและ เสนอแนวคิดในการศึกษาเชิงลึกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ณภัทร ตั้งกิจวานิชย์. (2549). **การจัดการน้ำเสียจากบ้านพักอาศัยและสถานประกอบการในเขตเทศบาลนครอุดรธานี**. (การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ธวัช กรุดมณี. (2550). **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- นรินทร์ เมฆไตรรัตน์และคณะ. (2552). **โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจและธรรมาภิบาลท้องถิ่น**. รายงานฉบับสมบูรณ์ รายงานผลการศึกษาคำแนะนำของการกระจายอำนาจในประเทศไทยและข้อเสนอกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- เนตรพัฒนา ยาวีราข. (2556). **การจัดการสำนักงาน**. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- ปฐมพงศ์ แสงศรีจันทร์. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารกับความสำเร็จในการบริการขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ บ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี**. (วิทยานิพนธ์ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี).

- ปิยะพงษ์ บุชบก. (2542, พฤษภาคม – สิงหาคม). นโยบายและการจัดการสิ่งแวดล้อมบนฐานของทุนทางสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : แนวคิดและวิธีการบริหารงานที่เป็นเลิศ (Best Practices). **วารสารสถาบันพระปกเกล้า**, 7(2), 84-115.
- พงศ์สันต์ ศรีสมทรัพย์ และคณะ. (2556). **องค์การและการจัดการในภาครัฐ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พริยา วัชรวิทย์. (2556). **การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง**. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- มยุรี อนุมานราชชน. (2556). **นโยบายสาธารณะ**. กรุงเทพฯ : แอคทีฟพริ้นท์.
- มะลิวัลย์ จิตรอารุณ. (2550). **ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ยุวราณี วุขวิญญาน. (2549). **การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุประสิทธิผลองค์กรของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข**. (วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย). “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550”. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก วันที่ 24 สิงหาคม 2550 หน้า 1-127.
- รุ่งอรุณ เกื้อนใหญ่. (2553). **ศึกษากระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี**. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ศิริมนัส อินตะแก้ว. (2551). **ประสิทธิผลการบริหารงานของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2554). **โครงการจัดทำมาตรฐานกลางเพื่อกำกับการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการขยะมูลฝอย** ศูนย์บริการวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- ศูนย์บริการวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2554). **โครงการจัดทำมาตรฐานกลางเพื่อกำกับการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการน้ำเสีย**. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- สมคิด บางโม. (2556). **องค์การและการจัดการ**. สมุทรปราการ : ออฟเซ็ทพลัส.
- สิริพงษ์ ปานจันทร์. (2554). **ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม**. (วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุขฎิบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม).
- Campbell, John P. (1977). “On the Nature of Organizational Effectiveness.” In New Perspective On Organizational Effectiveness. Edited by Goodman Paul S. and Pennings Johannes M. and Associates. San Francisco : Jassey Bass.
- Certo, Samuel C. (2000). **Modern Management**. 8th ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Dye, Thomas R. (2002). **Understanding Public Policy**. 10thed. New Jersey: Prentice-Hall.

- Evan, William M. (1976). **“Organization Theory and Organization Effectiveness : An Exploratory Analysis.”** In S. Lee Spray. Organization Effectiveness : Theory, Research and Utilization. Ohio: Kent State University.
- Reitz, H. Joseph., and Jewell, Linda N. (1985). **Managing.** Illinois : Foresman.
- Robbins, Stephen P. (1990). **Organization Theory – Structure, Design, and Applications.** Third Edition. New Jersey: Prentice-Hall.